

כאשר ראיתם את מצריים היום לא תוסיפון לראותם עוד עד עולם-

האם מותר לי לראות משזוק כדורגל במצריים היום?

א] מקור

שמות פרק יד/ג- וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אַל תִּירְאוּ הִתְיַצְבוּ וּרְאוּ אֶת יְשׁוּעַת יְקֹוֹק אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסִּיפוּ לָרְאֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם:

דברים פרק יז/טז- רַק לֹא יִרְבֶּה לוֹ סוֹסִים וְלֹא יֵשִׁיב אֶת הָעָם מִצְרַיִמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוֹסִים, וְיִקַּח יְקֹוֹק אֶמְרָם לָכֶם לֹא תִסִּיפוּ לָשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד:

דברים פרק כח/כח- וְהִשִּׁיבְךָ יְקֹוֹק מִצְרַיִם בְּאֲנִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אִמְרָתִי לְךָ לֹא תִסִּיף עוֹד לָרְאֹתָהּ וְהִתְמַכְרְתֶם שָׁם לֹא יִבְיַח לְעַבְדִּים וְלִשְׁפָחוֹת וְאִין קָנָה:

ב] איסור או שבא הוראת שעה?

<p>רבינו בחיי [דברים שם]- "וה' אמר לכם לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד"- זו מצוה לשעה, כדי שלא ילמדו ישראל מעשיהם, ולפי שהיו המצריים נודעים ומפורסמים בכל תועבה... לכך צוה להם כן, ואינה מצוה לדורות שיאסור הכתוב הדירה במצרים לעולם, והרי אנו רואין כמה קהלות דרות שם מאז ועד היום, ואילו היתה מצוה לדורות, לא היו ישראל קדושים מקילין בזה לדור שם, ואילו עשו כן היו החכמים שבכל דור ודור מוחים בידם.</p>	<p>תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נא עמוד ב ...אמר אביי: וכולהו קטלינהו אלכסנדרוס מוקדן. מאי טעמא איענשו? - משום דעברי אהאי קרא "לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד." תלמוד ירושלמי מסכת סוכה [המא]- תני רבי שמעון בן יוחי; בשלשה מקומות הוזהרו ישראל שלא לשוב ארץ מצרים, שנאמר "כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם", "ויי" אמר לכם לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד", "והשיבך יי מצרים באניות", ובשלשתן חזרו ובשלשתן נפלו. אחת בימי שנחריב מלך אשור...</p>
---	---

ספר המצוות לרמב"ם [מצוות לא תעשה מן]-היא שהזהירונו משכון בארץ מצרים לעולם כדי שלא נלמד כפירתם ושלא נלך בדרכיהם המגונים אצל התורה. והוא אמרו יתעלה (שופטי' יז) לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד. וכבר נכפלה האזהרה בזה שלש פעמים... ואע"פ שהנראה מן הדברים שהוא ספור באה הקבלה שהוא אזהרה. וכבר התבאר בגמר סוכה (נא ב) כי אלכסנדריה היא גם כן מכלל העיירות האסורות לשכון בהם. ומים אלכסנדריה ימדד חתכה אורך ארבע מאות פרסה ורוחב ארבע מאות פרסה והיא כלל ארץ מצרים האסורה לשבת בה. אבל מותר ללכת בה על צד הסחורה או לעבור לארץ אחרת. ובביאור אמרו בירושלמי (ס"פ חלק) לשיבה אי אתה חוזר אבל אתה חוזר לסחורה ולפרקמטיא ולכבוש הארץ: **רמב"ם** [הלכות מלכים פרק ה/ו]- ומותר לשכון בכל העולם חוץ מארץ מצרים, מן היס הגדול ועד המערב ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה כנגד ארץ כוש וכנגד המדבר, הכל אסור להתישב בה, בשלשה מקומות הזהירה תורה שלא לשוב למצרים... ואלכסנדריה בכלל האיסור.

ג] תקדים - הלכה מודאורייתא שמישתנה?

משנה מסכת ידים פרק ד/ד

בו ביום בא יהודה **גר עמוני**, ועמד לפניו בבית המדרש. אמר להם: "מה אני לבא בקהל?"

אמר לו ר"ג אסור אתה אמר לו	ר' יהושע מותר אתה א"ל
ר"ג הכתוב אומר (דברים כג) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי וגו'	אמר לו רבי יהושע- וכי עמונים ומואבים במקומן הן? כבר עלה שנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות...
א"ל ר"ג - הכתוב אומר (ירמיה מט) "ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון", וכבר חזרו	א"ל ר' יהושע- הכתוב אומר (עמוס ט') "ושבתי את שבות עמי ישראל ויהודה", ועדיין לא שבו

התירוהו לבא בקהל.

[ד] מוזלוקת ראשונים להלכה

האיסור חל על האקוט הליאואלפטי שנקרא "ארציית"			איסור חל על הטעם הארצי	
<p>רמב"ם [הלכות מלכים פרק ה-n]- מותר לחזור לארץ מצרים לסחורה ולפרקמטיא, ולכבוש ארצות אחרות, ואין אסור אלא להשתקע שם,</p> <p>שו"ת הרדב"ז [ד/ע"ג]- דעל זה הטעם אנו סומכין לדור במצרים, אעפ"י שהתורה אמרה "לא תשוב בדרך הזה עוד" דכיון שאין אנו יורדים להשתקע אלא לגור וכאשר תמצא דינו נלך לא"י אין אנו עוברין.</p>	<p>הריטב"א [יומא לח עמוד א]-... וה"ר אליעזר ממין תירץ... והנכון יותר שאין האיסור ההוא אלא בזמן שישראל שרויין על אדמתם, אבל בזמן הזה שנגזר עלינו להיות נדחים בכל קצוי הארץ כל חוצה לארץ אחד הוא ואין איסור אלא שלא לצאת מדעת מן הארץ לחוצה לארץ.</p>	<p>הריטב"א [יומא לח עמוד א]-... ומיהו תמיהא מילתא על מה שמכו העולם לגור בזמן הזה במצרים כגון הרמב"ם ז"ל וכמה גדולים אחרים? ויש אומרים שאותן עיירות כבר נתבלבו ונחרבו, ואלו עיירות אחרות הן שנתיישבו אחרי כן...</p>	<p>ספר יראים [סימן שט]- צוה הבורא שלא ישובו ישראל במצרים... אע"ג... שבא סנחריב וביבל את העולם כולו וגם מצריים נתבלבו... ולא מצריים במקומם הם יושבים - אין להתיר מטעם זה לשוב שהרי דרך מצרים נאסר ולא במצרים הדבר תלוי... וראיתי ושמעתי כמה בני אדם טובים שהלכו למצרים ונפלאתי על מה שמכו' ויש לומר מדכתיב, בדרך הזה", שלא אסר הכתוב אלא לשוב מארץ ישראל למצרים אבל בשאר ארצות מותר.</p>	<p>מרדכי [ביבמות, פרק הערל, רמז עא-עב]-... "מנימין גר מצרי היה לי חבר מתלמידי ר' עקיבא אמר אני מצרי ראשון אשיא לבני מצרית [שניה] כדי שיהא בן בני ראוי לבא בקהל"- ואם תאמר; ולמה לא היה מותר מיד לבא בקהל? והלא אין מצרים במקומם שכבר עלה סנחריב ובלבל...? ותירץ ר"ת דסנחריב לא בלבל מצרים... ותימה: הואיל ומצרים לא נתבלבו, א"כ איך מותר עתה לגור במצרים? [מתקן כ"פא"ט]</p> <p>רמב"ם [הלכות מלכים פרק ה-n]- ויראה לי שאם כבש ארץ מצרים מלך ישראל על פי בית דין, שהיא מותרת, ולא הזהירה אלא לשוב לה יחידים, או לשכון בה והיא ביד עכו"ם מפני שמעשיה מקולקלין יותר מכל הארצות, שנאמר כמעשה ארץ מצרים.</p>

[ה] נפק"מ - הבנת הפסוק

שמות פרק יד/כ"ה- וַיֹּסֶר אֶת אֶפְרַיִם מִקְרֶבְתּוֹ וַיִּנְהַגְהוּ בְּכַבְדָּתוֹ וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אֲנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יִקְוֶה נִלְחֵם לָהֶם בְּמִצְרַיִם : רש"י

<p>דבר אחר במצרים, בארץ מצרים, שכשם שאלו לוקים על הים, כך לוקים אותם שנשארו במצרים:</p>	<p>נלחם להם במצרים - במצריים.</p>
---	-----------------------------------